

บรรณานุกรม

- กมลพร สงมี. 2543. การถ่ายทอดความรู้ในการใช้สมุนไพรที่มีผลต่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางกายภาพและการพึ่งตนเอง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ขจัตถ์ บุรุษพัฒน์. 2528. ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา.
- ขจัตถ์ บุรุษพัฒน์. 2538. ชาวเขา. กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา.
- เงาศิลป์ คงแก้ว. 2537. ชีวิตบนเส้นด้ายของ 13 เผ่าไทย. เชียงใหม่ : PAC.
- เงาศิลป์ คงแก้ว. 2537. มังอสรชนแห่งขุนเขา. กรุงเทพฯ : สยามคัลเลอร์.
- ชูพนิจ เกษมณี. 2527. คู่มือปฏิบัติงานกับชาวเขาเผ่าแม้ว. เชียงใหม่ : สถาบันวิจัยชาวเขา.
- ณรงค์ เส็งประชา. 2541. มานุษยวิทยาประยุกต์ในการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : โอ เอส พริ้นติ้งเฮาส์.
- ทรงวิทย์ เชื่อมสกุล. 2542. รายงานทดลองนำเสนอ (Working Papers) ความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องภูมิปัญญาพื้นบ้านในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ การรักษาพยาบาลของม้ง. เชียงใหม่ : ศูนย์ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธงชัย สาระกุล. 2538. ภูมิปัญญาในการดูแลสุขภาพชุมชนชาวเขา 6 เผ่า. ศูนย์ฝึกอบรมและ พัฒนาการสาธารณสุขมูลฐานภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์.
- พัชรินทร์ วิจิตรรองกรณ์และคณะ. 2549. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการพัฒนารูปแบบ การศึกษาการฟื้นฟูและตั้งเครื่องหึ่งค์ความรู้การแพทย์พื้นบ้านอีสานกรณีการมีส่วนร่วมของหมอพื้นบ้านกับชุมชน จ.อุบลราชธานี. อุบลราชธานี : เสมสิกวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- มานิตา ชมเปาะ. 2542. การใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรพื้นบ้านของชาวลัวะ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เลิศชาย ศิริชัย และอุดม หนูทอง. 2544. กว่าจะมาเป็นแพทย์พื้นบ้าน. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์.
- ศูนย์วิจัยและพัฒนากาพย์พื้นบ้าน สถาบันราชภัฏเชียงราย. 2544. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการสังคายนาองค์ความรู้ “หมอเมือง” เพื่อพัฒนาระบบและตำราอ้างอิงของการแพทย์พื้นบ้านล้านนา. เชียงราย : สถาบันราชภัฏเชียงราย.
- สมัย สุทธิธรรม. 2541. สารคดีชนกลุ่มน้อยบนพื้นที่สูง “แม้ว”. กรุงเทพฯ : เลิฟแลนด์เพรส.
- สุวรรณณี ไชยชนะ. 2547. กระบวนการสืบทอดภูมิปัญญาด้านการจัดการความหลากหลายของสมุนไพร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สังคีต จันทนะโพธิ. 2543. ชุมทางคนแมว. กรุงเทพฯ : ชารบัวแก้ว.

สังคีต จันทนะโพธิ. 2543. แมวขึ้นเขาเย้าลงห้วย. กรุงเทพฯ : ชารบัวแก้ว.

เสถียร จันทะ. 2547. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการวัฒนธรรมการบริโภคและการแพทย์
พื้นบ้านกลุ่มชาติพันธุ์ม้ง : มิติทางสังคม วัฒนธรรมของการจัดการความหลากหลายทาง
ชีวภาพเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. เชียงราย : โรงพยาบาลเวียงแก่น สำนักงานสาธารณสุข
จังหวัดเชียงราย.

องอาจ พรหมไชย. 2539. กระบวนการถ่ายทอดความรู้ของชาวไทยลื้อเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลด้วย
สมุนไพร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อมรา พงศาพิชญ์. 2545. ความหลากหลายทางวัฒนธรรม: กระบวนทัศน์และบทบาทในประชาคม.
พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมรา พงศาพิชญ์. 2538. วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์: วิเคราะห์สังคมไทยแนวมานุษยวิทยา.
พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อนุพนธ์ สนิท. 2545. การผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมของชาวม้งกับวัฒนธรรมไทย : กรณีศึกษา
ชาวม้งหนองหอยใหม่ ตำบลแม่แรม อำเภอแมริ่ม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

อนุวัฒน์ วัฒนพิชญากุล. 2548. วัฒนธรรมการเยียวยารักษาโรค ภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านอีสาน
ชุดภูมิปัญญาพื้นบ้านด้านสุขภาพ 4. กลุ่มงานการแพทย์พื้นบ้านไทย กรมพัฒนาการแพทย์
แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

อานันท์ กาญจนพันธ์. 2535. สันนาในมิติทางวัฒนธรรม. เชียงใหม่ : คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อินใจ วงศ์รัตนเสถียร. 2543. การศึกษาหาความรู้พื้นบ้านของหมอเมืองเกี่ยวกับสมุนไพรและ
สิ่งแวดล้อม. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Chindarsi Nusit. 1976. *The Religion of Hmong Njua*. Bangkok: Siam Society.

สัมภาษณ์

- กานดา เตชะเลิศพนา. อายุ 24 ปี. 22/7 หมู่ 7 ต.แม่แรม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่.
- ชาลิตา สุริยะคำ. อายุ 26 ปี. 58 หมู่ 7 ต.แม่แรม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่.
- ช่าย นทีไพรวัลย์. อายุ 58 ปี. 21 หมู่ 7 ต.แม่แรม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่.
- ซัว นทีไพรวัลย์. หมอสมุนไพร. อายุ 58 ปี. 21 หมู่ 7 ต.แม่แรม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่.
- ตอง เตชะเลิศพนา. 11 หมู่ 7 ต.แม่แรม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่.
- นิรมล เตชะเลิศพนา. อายุ 28 ปี. 33 หมู่ 7 ต.แม่แรม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่.
- ประทุม ยังชีพสุจริต. อายุ 35 ปี. 12/1 หมู่ 7 ต.แม่แรม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่.
- ปราณี เตชะเลิศพนา. อายุ 22 ปี. 22/7 หมู่ 7 ต.แม่แรม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่.
- พ่าง เมธาอนันต์กุล. อายุ 54 ปี. 2 หมู่ 7 ต.แม่แรม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่.
- พิม เตชะเลิศพนา. อายุ 50 ปี. 25/5 หมู่ 7 ต.แม่แรม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่.
- ยี่ง ถนอมวรกุล. หมอสมุนไพร. อายุ 61 ปี. 20/2 หมู่ 7 ต.แม่แรม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่.
- ลลิต เตชะเลิศพนา. อายุ 19 ปี. 25/1 หมู่ 7 ต.แม่แรม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่.
- วิจิตรา ถนอมวารี. อายุ 33 ปี. 7 หมู่ 7 ต.แม่แรม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่.
- สมเพ็ชร เตชะเลิศพนา. อายุ 25 ปี. 22/6 หมู่ 7 ต.แม่แรม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่.
- สาคร เตชะเลิศพนา. 19 หมู่ 7 ต.แม่แรม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่.
- สิทธิศักดิ์ สุวรรณโชติ. ผู้อำนวยการ. โรงเรียนเจ้าแม่หลวงอุปถัมภ์ 2. หมู่ 7 ต.แม่แรม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่.
- สุรินทร์ นทีไพรวัลย์. ผู้ใหญ่บ้าน. หมู่ 7 ต.แม่แรม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่.
- หม่าย เตชะเลิศพนา. หมอสมุนไพร. อายุ 67 ปี. 24 หมู่ 7 ต.แม่แรม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่.
- หรือ เตชะเลิศพนา. อายุ 67 ปี. 24 หมู่ 7 ต.แม่แรม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่.
- อรัญญา เตชะเลิศพนา. อายุ 49 ปี. 25/1 หมู่ 7 ต.แม่แรม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่.